

DÉLSOMOGY

Függetlenségi és 48-as párti politikai lap. Megjelenik Vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 korona. — Fél évre 4 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:

BÁRVÁRTH GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Igmándy-utca 60 szám.

Kéziratot vissza nem adunk.
— Nyílt-tér garmond sora 40 fillér. —

Küzdelem az önálló bankért.

A múlt vasárnap két nagyobb szabású népgyűlés volt az országban Marosvásárhelyt és Szombathelyen. Mindkét helyen lelkesen foglalt állást a választópolgárság az önálló bank felállítására mellett. Azonkívül egész sereg gyűlés esett meg és több kerületben beszámolókat mondtak a képviselők. Bármelyik gyűlésről olvassuk a tudósítást, mindegyikben az a refarain: követelték az önálló banknak 1911 január elsejére leendő felállítását.

A közhangulat változatlanul ugyan az most is. Semmi fenyegetés nem ingathatta meg az ország népét abban a céltudatos küzdelemben, amelyet az önálló bankért folytat. A harc ereje semmivel sem csökkent és ha Bécsben talán arra számítottak, hogy a nyár folyamán más belátás, engedékeny hangulat kerekedik felül, akkor ebben a számításukban alaposan csalódtak.

Mi nem engedünk. Bécsen a sor, hogy engedékenységre határozza el magát. A közmondás azt tartja, hogy

az okosabb enged. Ezt a közmondást mi már elégszer gyakoroltuk. Akármely kérdésben kerültünk szembe Ausztriával, mindig a böles megfontolást, a higgadt önmérsékletet hangoztatták. — Mindig mi voltunk az okosabbak, mi engedtünk. De ennek mi is vallottuk mindig a kárát. — Az okosságunkok Bécs látta mindig a hasznát és az osztrákokat hizlaltuk kövérré. Egyszer már igazán ideje volna, ha megfordítva lenne a dolog. Legyen már egyszer Bécs az okosabb: engedjen ő. Nekünk elég volt az okosságból, nem akarunk többé okosak lenni. Hát ha így jobban boldogulunk, többre megyünk.

A mostani válságban a helyzet már annyira kiéleződött, hogyha nem sikerül valamelyik fél köztedésére birtani, akkor a teljes felfordulás veszélye fenyeget. Mi nem akarjuk a harcot, nem mutogatjuk harcos kedvvel ökleinket, de komolyan el vagyunk szánva arra, hogy törvényben biztosított jogainkból nem engedünk és semmiféle fenyegetésnek nem fogunk behódolni. Bécs gondolja meg magát ebben a kritikus helyzetben. Mert ha odaát most

sem engednek, akkor ellehetnek készülvén arra, hogy szemközt találják magukkal az egész magyar nemzetet és provokálnak újra egy elkeseredett, elszánt, a végletekig menő harcot.

Még a bécsi lapok is másként ítélik meg a helyzetet most, mint azelőtt. Ők is konstatálják, hogy a merev visszautasítás esetén a mostani magyar kabinet lemond minden további közreműködésről a politikai válság megoldásában. De tisztában lehetnek azal is, hogy utána nem fog akadni semmiféle kabinet, amely a siker reményével próbálkozhatnék meg a válság megoldásával. Ami ennek a kormánynak nem sikerül — mert nem is vállalkozhatik rá, pedig ebben a kormányban igazán a nemzet vezetői foglalnak helyet, avval még kevésbé boldogul más kormány. És oszlassák fel akár tízszer is a parlamentet, bizonyos hogy az új parlament csak radikálisabb lesz a mostaninál.

Végzetes volna, ha a király és a nemzet között ismét szakadás állana be. A magyar parlament, a melynek munkássága azelőtt hosszú évekig meg

Dal.

Ne hulljon a könyved értem
Hogyha én már nem leszek a világon
Eljárok én azután is
Hozzád bús éjszakákon.
Az ablakod ha megzörren:
Én vagyok ott, én járok,
Az én tiltott szerelmemnek
Nyugovást nem találók.

Premiere után.

Irta: Radó Imre.

A darab már a közepén tartott. Az asszony fetrengett a férfi, az ura előtt. Természetesen a jelenet előtt, sőt jóval előbb az első felvonásban megcsalta. A második

felvonásban még az egyéni becsületét is bemocskolta, megrágalmazta. És mindezeket a férj a második felvonásban tudja meg, hogy a harmadikban bosszút álljon.

A szerző megjelent a lámpák előtt. Hatalmas férfi. Szakállja is van. Különös előnye, hogy semmi szépség nincs rajta. Megjelenésében semmi póz: Tapsoltak neki és a taps nem csupán az írónak szólt, hanem annak a férfinak; a ki a darab tartalma, ereje volt. Őt látták benne.

Kárpáti Sándor, a darab szerzője, hazafelé tartott. A tapsok még a fülébe esengtek. Az ilyen mit az ember sokáig meg szokta hallani. Nagyon meg volt elégedve. Nem csak magával, hanem az egész világgal. Öszszevásárolta az esti lapokat. Biztosan el fogja olvasni, mert jól írnak. Olyan biztosan tudja ezt és oly jó érzéssel tekint a lapok-

ra, mint a tömött erszény birtokosa néz a becsukott erszényére.

Kárpáti igenis boldognak érezte magát. És nem állapodott meg a boldogsága megalapításánál, hanem analizálta is.

— Negyvenöt éves vagyok. Tizenhárom éves koromban odaadtak szabó inasnak. Két hétre rá megszöktem és elmentem a keresztapámhoz. Neki elmondtam, hogy mit akarok. Tanulni. Ő összeráncolta homlokát és azt mondta, hogy az igyekezet olyan, mint a kenetlen tengelyű kocszi igyekvése felfelé a meredeken. Ezt mondta, adni pedig adott egy ebédet és egy fényes huszonöt krajcárrost.

— Huszonegy éves voltam. Akkor halgattam először a filozófiát. Egy darab kenyér volt a reggelim, töpörtyű volt az ebédem, a vacsorám sárga répa. Jó fogaim

Értesítés! Az összes őszi ujdonságok raktárra érkeztek. Nagy választék legújabb szövetek selymek, flanellok és divatpargetokban.

Costüm és Blouse különlegességek!

DEUTSCH DÁVID FIA divatházában SZIGETVÁROTT.

Vidékre minták ingyen és bérmentve!

volt bénítva a meg-megújuló obstukciók tolytán, e három év alatt energikus, zavartalan munkájával csaknem egy évtized mulasztásait pótolta, feladatait teljesítette.

Ha most újra megbomlik az egyetértés a király és a nemzet között, ha ismét hadiállapotba kell helyezkednünk és megint megbénul a parlament munkaképessége, akkor nemcsak, hogy az országot évvel vetik vissza a fejlődésben, de a nemzetet is végtelenül elidegenítik kiralyától.

És az eljárás, a nemzetnek ilyen semmibevevése igazán nem alkalmas arra, hogy az uralkodót közelébb hozza a nemzet szívéhez. Ilyen politika végzetes rombolásba vezetne, a nép szívében élő hitet, reményeket, rombolná össze. Uralkodó, aki népe javát szívében viseli és vele harmonikus egyetértésben kíván uralkodni, vissza kell, hogy rettenjen az ilyen lépéstől. Ezt parancsolja nemcsak országának, hanem saját házának is érdeke. Pedig a monarchiának a dinasztia — teljes igazsággal mondhatjuk — inkább támaszkodhatik, lojális magyar alattvalóira, mint Ausztriának sokféle ajku, százfelé huzó vegyes népségére. Mind ezt gondolják meg jól odafent, mielőtt kimondanák a végső szót. Mert senki tanácsadója a királynak nem mondhatja, hogy a dinasztia és a nemzet érdekében való lenne, ha az országot újra a teljes kaoszba döntenék!

— **A munkásbiztosítópénztárak államosítása.** Hir szerint a kormánynak az a terve, hogy államosítja az ország összes kerületi pénztárait, így természetesen a kaposit is egyben eltörli a mostani választási rendszert s tisztviselőikül állami hivatalnokokat nevez ki, lehetőleg nem azok sorából, akik most szolgálatában állanak az egyes kerületi pénztáraknak. Állítólag csupán a választott igazgatóságokat fogja meghagyni az új reform.

voltak. Lakásom? Hej, de sokat hurcolkodtam! Egyszer aztán fényes lakáshoz jutottam. Az unokabátyámhoz költözök. Valóságos külön bejárattal volt. Hát ingyen nem fogadtam el. Tulajdonképen azért nem fogadtam el, mert nem szerettem az unokabátyám. Lenéztem. Ámbíciótlan lélek a kinek csak az lebegett szemei előtt, amikor pályát választott, hogy pályája olyan legyen, a miből minél hamarabb lehessen pénzt csinálni. Célját el is érte. Huszonhat éves korában már a legutolsó divat szerint öltözködött és szeretőt is tartott. És ő akart engem nevelni. Ki akart ruházni. Etetni akart. Látták volna, hogy ő adta a ruhát, észrevették volna, hogy az ebédet ő fizeti. Mindenképen ki akarta mutatni, hogy ő a hatalmasabb. Nem kellett semmisen.

Unokabátyám csak egyre zaklatott és adni akart. Végre megmagyaráztam neki, hogy az ócska ruhám és a többi nyomorúságom az egyetlen út az én jövőm nagyágomhoz. A finom ruha és a jó koszt számomra méreg, ha nem én keresem. Nem kell engem megsajnálani. A hogy van, úgy van. Mindegy. Hiszen inkognitóban járok.

Ő, csodálkozott, hogy nem értem meg. De

Politikai helyzet.

Budapest szeptember 18.

Budapesten kedden döntő minisztertanács lesz, amelyre *Wekerle* héttől este visszajön. Apponyitól a király, mint a függetlenségi part egyik vezérével, a politikai helyzetre vonatkozólag is kért információkat. Éppen ezért a politikai világban igen nagy jelentőséget tulajdonítanak Apponyi audienciájának.

Az aradi szoborleplezés.

Az aradi Kossuth-szobrot ma vasárnap leplezik le. Dicső édesatyja szobrának leplezési ünnepélyén részt vesz *Kossuth* Ferenc kereskedelmi miniszter a függetlenségi párt elnöke is. A képviselőház nagy küldöttségét *Justh* Gyula házelnök vezeti. Mint értesülünk az ottani szociáldemokrata párt avval a kérelemmel állott elő, hogy a szoborleplezéssel egyidőben ugyanazon a téren népgyűlést tarthasson. A rendőrkapitány ezt nem engedte meg, hanem a város egy másik terére délutánra megengedte a szociálistáknak a népgyűlést.

H I R E K.

Gitta.*

Irta: *Bakti Gyula.*

Nagysád már alszik józúen,
És lázasan piheg büszke keble
Mikor én kegyeden tünődöm,
Könnyes szemekkel elmerengve.
Ködfátyolba borult a korzó,
Mikor Kegyedet észrevettem.
És azóta szép hajának,
S hamvas, barackszín arcának,
— Hogy is mondjam, . . . rabja lettem.

kezdett irigykedni rám. Ezentúl hazajárt estenként és csodálkozva nézte, hogy tanulok éjfélig, sokszor virradtig. Kezébe vette könyveimet, lapozgatott bennök és szégyenkezve csukta be azokat, mert nem értette meg. Aztán elkezdte csufolni a tudományokat. Ennek már örültem. Ime felsőbbségem: anyanyira nem ért a tudományhoz, hogy csufolja.

Én örültem, ő pedig gyűlölt. A ki pedig gyűlölt, az mindig megkeresi a módot, hogy végig bántsa a gyűlöltet. Az én édes unokabátyám egyszer csak kinyitja előttem a szekrényét és rámutatva az üres fogasokra, zord hangon mondja: „Ha nem is fogadsz el tőlem pénzt és egyebet — az nem jogosít fel arra, hogy a ruhatáram kifoszszad,“

Ránéztem: Tekintetéből kiolvastam, hogy tolvajnak tart, de nem a kabátja, hanem sokkal értékesebb dolog elorzójának. Ez az ember elvesztette önbecsülését. Ez az ember szégyenli magát az én lelkiérem előtt. Gyűlöl engem.

Nagyon jól emlékszem rá, hogy ezt mondtam neki: „Értéktelen ember vagy te, ha az önbecsülésed a kabátoddal téveszted

Szép, szép, csodaszép ön asszonyom.
Szebb, szebb a sejtelmes vágyaknál.
Szebb a rózsás hajnali fénynél,
Szebb a hőszinü nászágyaknál.
Én szegény bús csavargó legény.
Sokszor bámulok szép szemébe,
S aztán hogyha megkábultam,
Félig meddig önkábultam
Megyek tovább — a fenébe.

* Mutatvány a budapesti rikacs-póétának, *Bakti Gyulának* most megjelent „*Vergődés*“ című verskötönyéből, a melyről nagy elismeréssel és dicsérettel emlékezett meg a fővárosi sajtó.

— Szigetvár sürgönye Aradra.

A mai napon leplezik le Aradon Kossuth Lajos szobrát. Az ezen alkalommal tartandó leplezési ünnepélyre Szigetvár előjáróságát is meghívták. Miután az előjáróság tagjai közül senkisémet utazhatott el a tőlünk távol fekvő Aradra, ennél fogva ma a következő tartalmu táviratot küldik az ünneplő Aradra.

Városi Törvényhatóságnak

Arad.

A magyarszabadság és nemzeti függetlenség lángelkü apostola Kossuth Lajosnak örökké élő emléke iránt, hős Zrínyi Miklós várának Szigetvárnak közönsége ez uton rója le a kegyelet és hála adóját.

Városi előjáróság.

— Nyugdíjazás miniszteri köszönettel.

Varga Mihály drávatamási római katolikus tanítót saját kérelmére nyugdíjazták. A közoktatásügyi miniszter ez alkalomból *Varga* Mihálynak 47 éves buzgó tanítói működéséért megleghangu köszönetet mondott.

— **Az izraeliták ujéve.** A zsidók időszámítása a csütörtöki nappal az 5670. esztendőt jegyzi föl. Az ujév egyik legnagyobb ünnepe a zsidóknak, amikor minden munka szigoruan szünetel és a napnak nagy részét a templomban töltik.

össze. De nem csak önbecsülésed hiányzik, hiányzik belőled még a legolesőbb jellem is.

Ott hagytam a gyalázót és szükségtelemnek tartottam becsületem keresni.

Azontul magam nyitottam fel vaságyamat, mert mikor lefeküdtem, a szállásadónő már aludt. Nekem pedig a vaságy volt az íróasztalom, mert a szobában nem volt asztal. Nem fért meg a sok ágytól . . .

De könnyű is volt akkor meséket írni. Öt-hat alvó között. Öt-hat megnyomorult között. Bunda-, pálinkaszag . . . Rekedt köhögés Álomsóhajok. Ez volt a milieu. Csak elő kellett vennem egyiket a szalmazsákon hánnykodók közül és írni róla őszintén. Könnyű jellemeket festeni, mikor előttünk a jellem. Azok a lakótársak igazi egyéniségek voltak. Ma nem találkozom ilyenekkel, ma csinálom az egyéniségeket.

Azóta elmúlt esinos pár esztendő . . . Szép esztendők voltak. Szerelmes is voltam. Úgy voltam a szerelmemmel, mint az a szegény ember, aki sorsjegyet vesz részletre és valahányszor kifizet egy részletet, boldogan sóhajt fel; „nemsokára birtokomban lesz a tulajdonom.“ Elmondtam a leánynak, hogy küzdenem kell. Ma még a megélhetésért,

— **Egy hirneves vivó halála.** Részvétellel vettük a gyászírt, hogy *Menyhárt Béla* volt es. és kir. katonatiszt, nyugalmazott máv. tisztviselő, a Janszky ügy hőse a ki 1886. ban kilenc magyargyalázó tisztársát megvagdalta és sok viszontagságot átélt derék hazafias ember volt, élete 51-ik évében Pozsonyban elhunyt.

— **A bíróság és a vasárnapi munkaszünet.** Az országos bírói és ügyészi egyesület nyiregyházi osztálya a következő, ez év október 10-iki országos gyűlésen tárgyalandó indítványát közli a bírói karral, hozzájárulás végett:

„Mondja ki az országos bírói és ügyészi egyesület közgyűlése, hogy a teljes vasárnapi munkaszünet behozatalát a bíróságoknál is óhajtja s ennek keresztülvitele végett az igazságügyminiszternél a szükséges lépéseket megteszi, Mondja ki az országos bírói és ügyészi egyesület közgyűlése, hogy a bíróságoknál is a hivatalos óráknak egy folytatásban való megállapítását óhajtja s ennek keresztülvitele végett az igazságügyminiszternél a szükséges lépéseket megteszi.”

Kétségtelen hogy az indítványhoz a többi bírák is hozzájárulnak.

— **Vonatkisiklás.** E hó 14-én reggel 1/2 2 órakor a Budapestről Fiume felé haladó 1006-os gyorsvonat Somogyzomb mellett a 17-es számú örházni kisiklott. Szerencsére a vonat lassan haladt s így emberéletben sem a vasuti kocsikban kár nem történt.

— **Halálozás.** *Somogyi Marcell* a gazdák biztosi szövetkezete kaposvári fiókjának tisztviselője életének 88-ik évében f. hó 11-én Kaposváron elhunyt.

— **Kiütötte a szemét.** Vigan voltak f. hó 8-án a szilvási csárdában. A mulatók közt volt valami *Franciskovics István* nevű egyén is, ki minden ok nélkül felkapott egy sörös üveget s azt 8 lépésről oly erővel sújtotta *Foré Farkas* József zsidóti szőlőhegyi lakos fejéhez, hogy az üveg eltört, arcát megsebezte s egyik szeme kiforrt. — A súlyosan sérült és megvakult embert a kórházban ápolják. — A brutális mulatót a csendőrök feljelentették a bíróságnál.

holnap már a névért, aztán a biztos, egyedül boldogító tüzhelyért. A leány türelmetlen volt — férjhez ment.

Ma ott volt a színházban és tapsolt. Ott volt az unokabátyám is és ő is tapsolt.

Kárpáti Sándor lakása elé ért. A házmester derős arcai nyitott kaput és a lépcsőkön haladó író után kiállt;

— Nagyságos ur! Köszöni a feleségem a jegyet. Nagyon tetszett neki a darab. Épen most meséli azt a rossz asszonyt.

Kárpáti megállt az elismerő hangokra. Kinézett a lépcsőház ablakán és látta, a mint a házmester becsukta maga után lakása ajtaját. Darabig nézett a gyéren világitott ablak felé, aztán valami ösztöntől indítva indult le a lépcsőkön. Megállt a házmester ablaka alatt. Belátható. Az asszony mesélt. Az ember tenyerébe hajtva állat hallgatta.

— Ezek boldogok — gondolja, — mért ketten vannak. Csak azért.

Valami nehezét érez mellén. mikor ballag fel a lépcsőkön. . . Erzi, a mit minden ember érez, ha elmulasztotta életének egyik kötelességét. Nincsen asszonya. Nem várja enki, csak a szolgálja: a kinek fizet és a

— **Álkuccsos tolvajok a présházban.** Mint tudósítónk jelenti, *Mándy Bertalan* csertői tanító présházában f. hó 13-án virradóra álkuccsos tolvajok jártak s onnét körülbelül 1 hectoliter bort s több szőlősgazdai eszközt elloptak. — A csendőrség nyomozza a jó madarakat.

— **Szüreti mulatság.** A „Szigetvári kath. legény-egylet” ma vasárnap a Kátay-féle vasuti vendéglő összes helyiségeiben házalapja javára jótékonycelu zártkörű Szüreti ünnepélyvel egybekötött *Tánemulatságot* rendez. Belépti-díj személyenkint 80 fillér, nem tagoknak 1 K. 20 f. Kezdeté este 8 órakor. Kedvezőtlen idő esetén a mulatság egy héttel később tartatik meg. A meghívó kívánatra felmutatandó. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

— **Bosszuállás.** *Kónya János* és társai darányi lakosoknak működésben lévő cséplőgépjükbe egy zsákba, melyben 10 drb. üres zsák volt *Pető István* ezt a göngyöt bedobta. A gép dobja és egyéb alkatrészek is darabokra törték. — *Petőt* kártérítésért feljelentették.

— **Kitiltották a Mária Terézia tallérokat.** A Mária Terézia aranyok és tallérok régen régen voltak forgalomban nálunk. De keleten különösen Arábiában és Egyiptomban máig is a legkedvesebb kereskedelmi pénzt képezik a lakosságnak. A török kormány azonban új rendet akar teremteni még a Mária Terézia tallérok körül is és a mint Konstantinápolyból jelentik a kormány egy rendelete a Mária Terézia tallérok és aranyok forgalombahozatalát Arábiában és Egyiptomban eltiltotta.

— **Mikor szabad löni kóborkutyát?** A miniszter felmenti a tiltott lövöldözés vádja alól azt, aki a város belterületén éjjel az udvarába járó kóbor kutyát lelövi, mert amint ez a határozat mondja — egy kóbor kutyának az éjjeli órákban való ártalmatlanná tétele, lelövése okos dolog, amiért senkit sem lehet büntetéssel sújtani.

kutyája, a kinek enniavólót dob az asztal alá. Nyitva talája ajtaját. Mérgeződik a szolgájára. Holnap el fogja csapni.

És a hogy belép a szoba ajtaján, mosolyogva áll meg. Tetszik neki, a mit lát. Az inasa a szőnyegen ül, mellette a kutya és legértelmesebb hallgatónak figyeli a szolgálja beszédét uruk sikeréről, Közben magyarul.

— Látod, kutyusom, a nagyságos ur hires ember Tiszteld ezentul urunkat. Ha látod, hogy jön, ne várd, míg megkér, hogy hozd el a papucsait. Szívesen elhoznák ám neki a papucsait szép fain asszonyok is. Te csak vigyázz, hogy ne ugass, mikor a nagyságos ur alszik, mert agyonüttek.

A kutya csak hallgatott és megfélekezett kutyaságáról is, mert nem vette észre gazdája érkezését.

Kárpáti csak állt a küszöbön és hallgatta az inas beszédét, Ünnepeles hangulatot érzett. Valamit ki is gondolhatott, valami naív dolgot, mert hisz az öröme is naív volt. Megszólt:

— János! Tegyen fel teát és terítsen — három személyre . . .

— **Késelés és fejbeverés.** A napokban *Joó János* 26 éves patai legény kocsiival befért az apátii korcsmába, honnét atyja hazaküldte és pirongatta. Erre a fiu megdühödött és atyját megakarta verni, de közbelépett *Kiss József* polgár, kit a haragos fiu késsel támadott meg s a dolog vége ez lón hogy *Kiss* a legényt egy vasdoronggal fejbe vágta, *Joó* pedig késével *Kiss* arcbőrét hasította le. Mindketten súlyosan megsebesültek.

— **Tolvaj kocsis.** Folyó hó 13-án *Wagner* Antal mozsói lakos *Weisz Vilmos* szigetvári gőzmalmából egy zsák rozst ellopott s azt sajátjának mondva *Mesits* József helybeli korcsmáros nevének eladta. — Azonban turpiságára rájöttek és felvan jelentve a bíróságnál.

— **Bleriot Budapesten.** A La-Manche csatorna merész átröpülője, a világ összes arnoautáinak ünnepe, *Bleriot Felix* jövő hó közepén Budapestre utazik és ott a vármegyében a szegénysorsu tödőbetegek emberbaráti alapjának gyarapítására felrepül. Az első hirre szokatlan nagy érdeklődés mutatkozik és ebben az érdeklődésben természetesen városunk és vármegyénk intelligens közönsége is részt vesz és bizonyos, hogy október 17-én, a mikor a folszállás napja van, — városunkból és megyénkbeli igen sokan lesznek Budapesten. Az ünnepelet francia Párisból egyenesen Budapestre utazik, tartózkodása három napra van tervezve. — Budapesten tartózkodása alatt *Bleriot* a Vigadóban felolvasást is fog tartani és ugyancsak kisebb belépti díj mellett lehet majd meglátni a feltalálónak subtilis aeroplanját, melylyel eredetileg a rheimsi repülő versenyeken is részt vett. Fővárosi tudósítónk azt az ígéretet teszi, hogy *Bleriot* budapesti tartózkodásáról hosszasan fog lapunkban beszámolni, a mit örömmel adunk hírül olvasóinknak.

— **Véres verekedés.** Mint tudósítónk jelenti, parázs verekedés volt vasárnap este 8—9 óra közt *Tóth István* korcsmájában Patosfán. Nagyban folyt a dárídó. Lajosháza pusztai napszámosok mulattak. A verekedés azért történt, mert *Budán István* (patosfai) siketnéma véletlenül egy üveg borukat feldöntötte, s ezért az egyik napszámos arculverte a szegény némát s tovább is ütlegelni akarták. Azonban ezt a jelenlevő patosfai legények nem engedték. Ekkor történt, hogy a munkás gazda felugrott a padra s egy literes boros palack lévén a kezében, horvát nyelven szólva a munkásokhoz, kiadta a jelszót a patosfaiak elverésére. — A felhívásra a munkások mind felugráltak az asztal melől és sörös üvegeket, poharakat vagdaltak a patosfaikhoz, sőt késelték is, úgy hogy pirosra festé a kiömlő vér a korcsma padlóját. A megtámadottaknak a gyorsan kihivatott dr. *Vajda* szigetvári kórházi orvos nyújtja a segílyt, bevarván és bekötözvén sebeiket. Mint értesülünk *Lopár József* fejsebe életveszélyes, *Zsunics* és *Fécsék István* súlyos sérüléseket szenvedtek míg *Szén* Antal könnyeben sérült meg a korcsmai harcban. — A verekedő napszámosok elmenekültek de sikerült a csendőröknek *Novák György* és *János Habos Ferenc*, *Megla István* és *György* valamint *Pintér Györgyöt* és még öt más társukat elcsipni, kiket a helyszínére kísérték, hol az elvert legények bennük támadóikat ismerték fel. — Az ügy a büntető bíróság elé kerül.

Az őrnagy ur tehene. Mezőhegyesen történt a következő „katonadolog.” Az ott parancsnokló őrnagy tekintélyes számú gyermekei kedvéért tehenet is tart, a tehen pedig a házuk előtti füvel benőtt térségen szokott legelni. Ujabbán az őrnagné észrevette, hogy a tehen kevesebb tejet ad és ezt azzal magyarázta, hogy a füvel benőtt térségen az arrajárók legázolják a füvet. Az őrnagy erre egy katonát állított fel őrnek és kiadta neki a parancsot, hogy a füvel benőtt térségen csak a tehennek szabad járni vagy tartzkodni. A parancs utáni egyik napon épen az őrnagné akart keresztülmeeni a füves térségen, mire az őrnagy, a ki különben keménytekintetű kunsági gyerek volt, feltartoztatta. „Hát nem tudja ki vagyok én?” — kiált indignálva az őrnagné. „Annyit tudok — felelte a kemény gyerek — hogy a nagysága nem az őrnagy ur tehene, tehát — lan mars le a fürdő!”

— **Kényelmes foglalkozás, nagy kereset mindenkinek.** A mai nehéz megélhetési viszonyok közt is nagy és biztos napikeresetre tehetnek szert azok, a kik köztögepen dolgozni akarnak, a mely a legkönnyebben kezelhető. A hirneves cég: a „Magyar Styria Kötőgépgyár,” Budapest, Csengeri-utca 54.g minden érdeklődőnek készséggel megküldi árjegyzékét, melyben egyttal a tanítási utasítás is befoglaltatik. E köztögep különösen alkalmas leányiskolák részére, mert a növendékeket nemcsak a harisnyák, hanem az összes kötött áruk elkészítésére könnyen lehet tanítani és így hasznos keresetre ki képezni.

— **A főváros legelső fogorvosi intézete.** mely az ismert szakember, dr. *Batizfalvy* István tanár a műfogászat és a műfogászat szakorvosának vezetése alatt áll. Budapest, Károly-körút 3. szám alá e célra berendezett helyiségekbe helyeztetett át. Ezen az országban páratlan, direkt Amerikából hoztatott felszereléssel és gépekkel berendezett intézet már több mint 100.000 fogbetegséget, vagy foghiányt látott el sikeresen, a vilamos átszűrődtetési mód segítségével teljesen fájdalomtalanul. Az intézet élén álló kiváló vezető felügyelete és személyes közreműködése teljes garanciát nyújt az ott eszközölt fogoperációk és műfog pótlások sikeréért, melyért a vallás és közoktatásügyi miniszter elismerése is kitüntette. Ennek dacára árai mérsékeltek. Minden felvilágosítás díjtalan. Az intézet felszerelése olyan, hogy vidékiek fél nap alatt kaphatják bárminemű fogpótlásaikat. Levelekre az intézet azonnal válaszol.

Különfélék.

New-York csodái. Arra kérdésre, hogy mik teszik New-Yorkot a világ legelső városává, egy amerikai lapban most közölt adatok felelnek meg. A városnak 81 színháza van, a melyekben összesen 170.000 embernek jut ülőhely. Ott vannak a legnagyobb épületek. Köztük a leghatalmasabb a Termind Bulding, a melyben 10.000 hivatalnok részére van irodai helyiség, az ablakok száma 5000 és a felvonó gépeké 39. New-Yorkban összesen 947 ujság jelenik meg, köztük 68 napi és 300 hetilap. A városnak 425000

telefonja van. Átlag minden tizedik emberre jut egy telefon. A newyorki telefondrótok hossza a világot negyvenszer tudná körülérni.

Repülők biztosítása. A biztosító társulatokat is új probléma elé állítja majd a repülő korszak. Egy angol biztosító társulatnál már repülés okozta szerencsétlenség ellen is lehet biztosítani. Bleriot biztosította is a saját gépét lopás, tűz és repülési baleset ellen 10.000 font erejéig. A biztosítás csak két hónapra szól. Haláleset ellen két hónapra 10 fontot kell fizetni. De a biztosító társulat is megjegyzi prospektusában, hogy csakis elsőrangú aviatikusokat fogad el.

A hatvankalapos hölgy. A newyorki vámhivatalnokok figyelmét roppant mértékben magára vonta néhány nappal ezelőtt *Kitty* Gordon hirneves angol színésznő. Midőn vonata a newyorki pályaudvarra berobogott, a művésznő hordárokát hivatott csomagjai elszállítására. Mily nagy volt azonban a jámbor szolgálak csodálkozása, midőn a művésznő kocsijából nem kevesebb, mint 60 skatulya kalapot kellett elszállítaniok. Mivel a dobozokon ez a jelzés állott: „H. B.” azt hittek a derék vámhivatalnokok, hogy az előkelő hölgy Charles Beresford lord egy rokonának neje és rendkívüli előzékenységet tanusítottak vele szemben. A mint azonban az egyik hivatalnok a dobozokat felnyitotta és a különböző színű és nagyságu kalapokat megpillantotta, megkockáztatta azt a közzelfekvő kérdést, hogy vajjon nem divatárusnő e? Indignálva magyarázta a művésznő a hivatalnoknak, hogy ő e kalapokat már mind hasznalta és hogy szavainak nagyobb nyomatókat adjon, azonnal fejére tett egy tollas, bobitás és virágoktól roskadozó kalapot. Mielőtt a hivatalnok ámulatából magához tért volna, már egy egész tuat kalap ékesítette gyors egymásutánban a gyönyörű női fejet. A szörnyűködő hivatalnok figyelmeztette a színésznőt, hogy inkább hitelt ad szavainak, csak ne próbálja fel mind a hatvan kalapot.

Színház.

A második bérlet is sikerült. S ennek lejártával a jövő héten bucsuznak a színészek és *Fehér* Vilmos igazgató társulata Csurigóra megyen. A közönség tudva a színi szezon végének rohamos közeledtét s elég szépen látogatta e héten a színházat. Mielőtt a társulattól elbucsuznánk az e heti előadásokról volna még egy kis kritikánk:

Vasárnap az „*Árendás zsidó*” régi jó darab került színre sikerült szereposztással. A címszerepet *Kertész* Lajos játszta jól, a töle megszokott humorral és alakítással. — Nemkülönbén *Kispálffy* János (Pinkelesz) szerepében, bőven rászolgált a tapsokra. *Erdei* Flóra kedves kis keresztény-zsidó leány volt, kinek a játékban méltó partnere volt *Bakó* Lajos, Jók voltak még *Kispálffyné* és *Lorándi*.

Hétfőn kitünően sikerült *Kabaret* estély volt, melyen igen sokat kacagott a publikum. Különösen *Kertész* Lajos konferencier mókáinak. Kitüntek ez estén *Tarnay* Leona (*Voici voila*) francia kupléjával, *Bakó* kitünő szavalatával, *Kispálffy* kupléjaival, *Lorándi* remek műdalával, *Erdei* Flóra és *Vas*

táncduettjével, az utóbbi a kuruc nótá és toborzó táncával is. Kedvesek és ügyesek voltak a táncos kis *Kömle*i gyerekek a *Loncika* és *Mancika*. Jók voltak még *Tóth*, *Molnár* Vilma, *Nagy* Károly és *Repkay*. A kabaré után Disznótor a Lipótvárosban Molnár Ferenc pesti karikatúráját adták. Az összes szereplőknek bő tapsban volt ez estén részük, a mit meg is érdemeit.

Kedden „*Forradalmi nász*” 3 felvonásos szímvét adták, melynek lelke *F. Rónay* Erzsé volt. Eltekintve attól, hogy a többi szereplők kevés kivétellel trémáztak, de mégis úgy ahogy, igyekeztek megfelelni szerepüknek. Említésre méltók *Bakó*, *Vas*, *Lorándi* és *Tóth*.

Szerdán „*Az erdész leány*” operett került színre telt ház előtt, *Tarnay* Leonának ugy éneke, mint minden szava kedves volt mit szünni nem akaró tapsal honorált a közönség. Méltó partnere volt *Fehér* Vilmos. Jól alakította *Vass* Jenő II. József császárt. *Kispálffy* a Walperl szabó szerepében és a *Mek-mek* kupléjával folytonos derűtségben tartotta a közönséget és nyílt színen tapsolták: *Erdei* Flóra Minka cigányleány szerepét játszta és ő segítette ki *Varga* Honkát az éneklésben, akinek bizony semmi hangja sincs. Az előadás sikerét emelte *Lorándi* és *Kertész* jó játéka. A karmester is ügyesen kísérte a dalokat. Az előadás általában véve sikerültnek mondható.

Csütörtökön „*A szerencse fia*” került színre, bár ne került volna. Az egész darabot tönkre silányították a szereplők, mert senki sem tudta a szerepét. Az amugy sem nagy értékű modern darabot az alakító színészek kell érvényre juttatni, de itt éppen az ellenkezője történt. A közönség a helyet hogy kacagott volna, leverten és bosszankodva hagyta el a színházat. A szereplők közül *Bakó* és *Kertész*ben volt igyekezet.

Pénteken a *Tatárjárás*t adták másodszer felhelyarákkal zsufolt ház előtt. Az előadás jó volt.

Szombaton *Tarnay* Leona jutalomjátékául a *Három feleség* operett került színre.

Ma vasárnap két előadás lesz. Délután felhelyarákkal *Tyukodi* Lőrinc famillája Pesten és este a *Csikós* eredeti népszínmű adatik.

Ezek után még két előadás lesz. És pedig holnap hétfőn az *Erdészleányt* adják másodszer felhelyarákkal s utolsó és bucsu előadásul kedden a „*Sasok*” kerül színre.

B,

Apró komédiák.

A vitás északi sark.

Az Arany golyó kávéházban két ur a hét legaktuálisabb eseményéről, az északi sark felfedezéséről beszél.

— Mondhatom magának, hogy keserű napok virradtak reám. Készülök megőrülni.

— Na, na. Azt ne tegye.

— Az embernek megáll az esse. Most már ki fedezte fel, Cook, vagy Peary?

— Mit?

— Az északi sarkot.

— Mit érdekl az magát? Én egész jól érzem magam az északi sark nélkül is.

Minek megy maga egészen az északi sarkig? Hát nincs nálunk elég sarok? Aljon ki egy sarokra és füttyülje el, hogy

Londonban vannak sok szép utcák
És minden utcán sok — sarok
És minden sarkon vannak házak
És minden házon ablakok.

Ezzel kérem a sarok ügyet teljesen el is intézte.

— Könnyű magának. Maga bátran viccelhet. Maga egy kultúra nélküli lény. Nálam azonban másként áll a dolog. Az én családom egy jól nevelt család, a kit minden világszenzáció érdekel. Ha haza megyek Töhötöm, a legnagyobb fiam azzal fogad; „Papa, papa, olvastad? És mit szólna hozzá mint szakértő?” És nekem mindehhez hozzá kell szólnom mint szakértő.

— Szegény apa.

— Igaza van. Én egy szegény apa vagyok. Egy hét óta odahaza az északi sarkkal kizokkoltam. Honnan tudjam én azt, hogy mi az az északi sark? Már mindennel kizokkoltam. Beadtam nekik, hogy azért hívják északi sarknak, mert ott mindig éjszaka van és mert ott az emberek folyton a sarkukon járnak.

— Hujahaj! Sőt csuhaj!

— Hát persze. Mit adjak be szegényeknek?

— Szegény családapá.

— Ez még a kisebbik baj. A nagyobbik bajt a felfedezők csinálják. A Töhötöm nem tágit és azt állítja, hogy az északi sarkot egyedül Cook fedezte fel, viszont az Ignác fiam egyszerűen svindlernek nevezi a Cookot és kizárólag Pearyt tartja a dicsőséges felfedezőnek. Ezen aztán hajba kapnak és a békét én állítom helyre egy nádveszszóval.

— Szegény családapá.

— És a feleségem. Olyan tudomány-szomjas nőt maga még nem látott. Az is kizokkolt az északi sarkkal. Ebéd helyet az északi sarkot találja elébem. Tudományos alapon kívánja tőlem az északi sark megmagyarázását és különösen az érdekli, milyen férfiak vannak az északi sarkon és van-e nekik feleségük? Tudja, ez az északi sark már a gyomromban van.

— Elhiszem.

— Már a téboly kerülget. Csak legálább szenvedéseim közepette találják valakit, a ki megmagyarázná, hogy mi is az az északi sark.

— Szégyelje magát. Maga ezt nem tudja?

— Talán maga tudja?

— Az igazat megvallva, én nem tudom. Tehát önnek, mint jól nevelt családapának ezt tudni kellene. Különben adhatok egy jó tanácsot. Feltéve persze, hogy kifizeti érte a feketémet.

— Jó van. Kifizettem.

— Pesten rengeteg hordár áll — minden sarkon. Ha legközelebb felmegy, kérdezzen meg egyet. Bizonyára utbaigazítják.

— Ha magával sokáig csevegnek az északi sarkról, tényleg megőrülnek.

(Dükösen csörömpöl a pincérnek és kifizeti a feketéket.)

Pinty-Urj.

Aforizmak.

Nincs olyan asszony, akinek nem esnék jól, ha udvarolnak neki. Épen ez teszi az asszonyokat vonzókká.

A betanult társalgás a tudatlan ember affektálása, a szellemi naplopó mulatsága.

A jó tulajdonság olyan, mint a hegyen épült város — messziről kell látszania. Bűneinket, ha nagyon fáradozunk rajta, egyideig talán eltitkolhatjuk, de erényeink mutatgatni akarják magukat.

Nem a gonosztevő, hanem az ostoba a társadalom szégyene. Csak egyetlen bűn van: a butaság.

Az az anya, a ki minden bál szomban legalább egyszer össze nem vesz a leányával, nem szereti igazán a leányát.

Önhittnek lenni: egyike a legkitűnőbb tulajdonságoknak. De csak kevesen ismerik ennek az erénynek az értékét. Férfiak, nők, hányan találtak már vigasztalást önhitségükben, de az átlagember négykézláb mászkál a szerénység mögött.

A multnak egyetlen baja az, hogy már elmúlt. De az asszonyok sohasem tudják, mikor gördült le a függöny. Mindig egy hatodik felvonást akarnak, várják a darab végét akkor, a mikor már régen nem érdekel senkit. Ha tőlük fügne minden vigjáték tragikusán, minden tragédia bohózatosan végződne.

Minden ember körül egy titokzatos fátyol lebeg. Az embert sohasem szabad cselekedetei szerint megítélni. Az egyik szívesen ragaszkodik a törvényhez és mégis hűtlen, a másik megszegi a törvényt és mégis nemes. Van, a ki sohasem követett el semmi rosszat és lényében mégis rossz. Más talán vét a társadalom ellen és talán épen e bűn révén világosodik ki lényének igazi jelentősége.

Az emberiség tulságosan komolyan veszi magát. Ez volt a világ baja örök idők óta. Ha már a barlanglakók is tudtak volna nevetni, egészen másként alakult volna a világ története.

Szerkesztői üzenetek.

S. M. hírlapíró Pécs. A küldött cikket és levelet szívesen vettük, a napokban levelet írunk. Üdvözlét.

K. T. Nem közölhetjük.

Többeknek. Legközelebb válaszolunk.

572 szám
1909 végrh.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szigetvári kir. járásbírósa 1906 évi V 197/1 számú végzése következtében Dr. Ujházi Hugó ügyvéd által képviselt Dr. Berkes Móríc ügyvéd és Eckstein David javára 700 K s jár. erejéig 1906 évi április hó 20-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 860 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m. butorok, ágyneműk és egyéb nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szigetvári kir. járásbírósa 1908-ik évi V. 268/8 számú végzése folytán 467 kor. 56 fill. tökékövetelés és eddig összesen 40 K, 20 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig **Szigetváron alperes lakásán 594. sz. alatt** leendő megtartására **1909 évi szeptember hó 20-ik napjának délutáni 4 órája** határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107 és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szigetváron 1909 évi szept. hó 6.

Klie János

kir. jbir. végrehajtó

Értesítés!

Tisztelettel értesitem Szigetvár és vidéke t. hölgyözönséget, hogy a női divat szabászati tanfolyamot elvégeztem, miért is a legújabb divat szerint készítek: Blousok, kabátok, paletok, aljak és galérokat, ugyszintén a férfi divat terén szerzett újabb tapasztalat szerint készítek mindennemű öltönyöket felöltöket, lovagló és sport ruhákat a legolcsóbbtól a legfinomabb kivitelben.

Az őszi idényre való gácsi és Angol szöveteim már megérkeztek.

Tisztelettel
FARAGÓ KÁROLY
férfi és női divat-terme **Szigetvár.**

A mosás akár a tánc,
Fáradtságba nem kerül,
Schicht szappant ha használ,
Még szived is örül.

Schicht szarvasszappana
csodálatos, hathatós tisztítóerejét
szájszerű előállításának és a leg-
jobb nyersanyagok leggondosabb
kiválasztásának köszöni.

Schicht szarvasszappana
kíméli a kezeket és a fehérmélt!
Megtakarít fáradságot és veszélyeséget
kíméli ennél fogva az egészséget!
Megtakarít pénzt, időt és munkát!
Tisztesége 30.000 koronával
szavatolják.

2 drb. új boros hordó

800 literes ajtós, melyből multévi bor
most lett kiürítve, helyszüke miatt li-
terje 14 fillérért eladó.

Kozáry Ede, Szigetvár.

IZÉLÉS! JO KIVITEL! MÉLTÁNYOS ÁRAK!

DIVATOS ÉKSZEREK:
FELBEVALÓK KARKÖTŐK NYAK-
ÉKÉK GYÜRÖK MELLTŰK DRÁK
LANCZON ZSUSZUK FÜVESZKÖZÖK
EZÜST DISZTÁRGYAK LEGNA-
GYOBB VÁLASZTÉKA ÉS
BESZERZÉSI FORRASA.

ZIRNER TESTVÉREK
UTODA LISZT MŰGŐ
BUDAPEST, IV. VACZI-UTCA 5.
SZEMBEN A KRISTÓFÉRTRELL! PONTOS CÍMRE ÜGYELJÜNK!
ALAPÍTÁTOTT 1854-ben.
KELLŐ BIZTOSÍTÁS MELLETT MINDENRE IS SZÍVESEN
KÜLDÖK VÁLASZTÉKOT.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabonakeresk. jelentése szerint.

Árak 50 kilogramonként értendőnek.

Szigetvár, 1909. szeptember 17-én.

Buza új	—	K 12.50	12,90
Rozs új	—	9.50	9.60
Árpa új	—	6,50	6.80
Zab új	—	6.40	6.60
Tengeri	—	8,—	8.50
Bükköny új	—	6.—	7.—
Bab	—	8.50	9.—

Egy kétcsövű vadászfegyver eladó

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Sport kedvelők figyelmébe.

Tisztelettel értesitem a t. közönséget
miserint

kerékpár-raktáramat

kibővítettem és raktáron tartom a legmoder-
nebb új és használt kerékpárokat, továbbá
a hozzá tartozó alkatrészeket u. m. külső és
belső gummi, pumpa, ragasztó, lámpák, kúr-
tők, csengők, táskák és kormányokat. Gram-
mofon és karbid.

Elfogadok mindennemű javítást és gyor-
san és pontosan elkészítem. Legrégibb és
legnagyobb mechanikai műhely.

Biciklik állandóan kölcsön adatnak.

Szives pártfogását kérve vagyok tisztelettel

Hornung Pál Szigetvár,

Hosszu-utca 425. (Saját ház.)

Ráctemplom mellett.

Egy külön bejáratu butorozott szoba a vasuti utcában 60 házszám alatt kiadó.

Polgári fiu leány, és elemi iskolai tankönyvek

az összes tanszerek (beszerzési áron kaphatók

Kozáry Ede

könyvkereskedésében Szigetvár.

Akar

Szigetvár és vidékén, de máshol is, vevő-
képes közönség között vásár-
lókra szert tenni? Akar kevés

pénzt áldozni és ezért busás kárpótlásban részesülni? Ak-
kor hirdessen a „Dél-somogy“-
ban és sok pénzt fog

keresni és az eredménnyel nagyon meg lesz elégedve.

Must eladás.

Méltóságos báró Biedermann Rezső úr németlukafai oltvány szőlőtelepén az idej szőlőtermés szüret alkalmával mint must kerül eladásra.

Az eladás 6 hectolitertől 1500 hectoliterig bármely kívánt mennyiségben a vevő hordójába szüretelve történik.

A must kizárólag olasz rizling szőlőből lesz, mely mindenféle gombabetegségtől ment.

Vevő az üres hordókat az almamelléki állomásig szállítja, onnét az uradalom viteti a szőlőbe, s megtöltés után vissza az állomásig a szállítást szintén az uradalom vállalja el. A hordók beérkezésének sorrendjében történik a megtöltés és az elszállítás is.

Érdeklődőknek egyéb felvilágosítással **Valkó József** kasznár **Sztmárton u. p. Almamellék** készséggel szolgál, vagy a termés esetleges megtekintése végett ide utazóknak az állomásra kocsit áll rendelkezésre, ha ez előre jelentve lesz.

Legjobb és legszebb a világhírű **Moskovits-féle anatómiai cipő** Főtelep :
a legelegánsabb cipő-üzletben Pécs, Király-utca 7. Nagyvárad.
Fiók Nagyvárad Rákócy-ut 64. Budapest Rákócy-ut 64. Képes
Üzletek : Nagyvárad Kossuth-utca 5. Petrozsény Fötér árjegyzék
Sarajevó Rudolf-utca 10. Pécs Király-utca 7. ingyen és
bérmentve.

Telefon szám 458.

Telefon szám 458.

Nyomatott Kozáry Ede nyomdájában Szigetvár.